

Landbrug

Fortank

Gyllegasser er én af årsagerne til dødsulykker i landbruget. Ved fortanken er den største risiko netop forgiftning af gyllegas.

Trods det, at det er livsfarligt, er der desværre stadig eksempler på, at landmænd – helt uden værnemidler – stiger ned i fortanken for fx at reparere pumpen.

Omrøring

Ved fortanken opstår den største risiko for gasulykker, når der sættes bevægelse i gyllen fx ved pumpning og omrøring af gyllen. Under omrøringen frigives giftige og eksplosionsfarlige gyllegasser (svovlbrinte, ammoniak og metan). Gyllegasser, der gentagne gange har vist sig livsfarlige og ført til dødsulykker.

Reparation

Pumpe og omrører skal kunne løftes op i det fri for reparation/eftersyn – hent frontlæsseren, løft pumpen op og reparér i sikkerhed i det fri.

Reparation og oprensning i fortanke **bør** overlades til professionelle med specialudstyr.

Kontakter

Start- og stopkontakter skal anbringes minimum 1,5 meter fra åbningen til fortank.

Overdækning

Manglende eller tæret overdækning

udgør en nødvendig risiko for nedstyrtningssulykker.

- Fortanken skal være lukket forsvarligt med et dæksel.
- Dækslet skal være intakt og fastgjort, så overdækningen ikke umiddelbart kan fjernes.

Skilte

Der skal være sikkerhedsskilte om livsfarlig gyllegas og opslag om førstehjælp. Dertil skal der advares om brandfare ved pumpesteder. Skiltene skal være i god stand og placeret på et veloplyst og iøjnefaldende sted.

Omkring fortanken

- Alt arbejde omkring fortanken bør undgås, når der pumpes gylle.
- Placer dig så vidt muligt så vinden fører gasserne væk fra dig.
- Benyt gasmåler. Den måler svovlbrintegasserne, og giver alarm ved høje sundhedsskadelige koncentrationer.

Instruér og tilrettelæg

Instruér alle medarbejdere i, hvordan man håndterer arbejdet i og omkring fortanken.

Tilrettelæg arbejdsopgaven sammen.

Stig **ikke** ned i fortanken uden fuldt sikkerhedsudstyr!

Husk – det er muligt, at tilkalde professionel hjælp til arbejdet.

Ved nedstigning skal man **altid** benytte luftforsynet åndedrætsværn **og** være opmærksom på **alle** følgende punkter inden nedstigning:

1. Beholderen skal være helt tømt for gylle.
2. Spjæld til lagerbeholder skal være helt lukkede, så gyllen ikke kan strømme ud.
3. Beholderen skal være forsvarligt udluftet.
4. Brug altid sikkerhedsline med taljetræk. Taljen skal være monteret på et permanent fastgøringssted. Der skal være mindst én hjælper ved taljen, som magter at hejse den nedstegne op.

www.barjordtilbord.dk

Love og regler

[At-anvisning nr. 2.6.1.1, august 1996 om Anlæg til flydende husdyrgødning](#)

Anvisningen foreskriver blandt andet krav om [sikkerhedsskilte](#) ved fortank samt krav til opslag om førstehjælp.

At-vejledning D.5.4, januar 2008 om [åndedrætsværn](#).

